

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 *Titlul actului normativ*

HOTĂRÂRE **privind stabilirea prețului maxim de vânzare a gazelor naturale** **din producția internă**

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

1. Descrierea situației
actuale

În conformitate cu prevederile Legii 123/2012, piața de gaze naturale este compusă **din piața reglementată și piața concurențială**, participanții la piața de gaze naturale și structurile operaționale asociate fiind: producătorii, furnizorii, clienții finali, operatorul/operatorii de transport și de sistem, operatorii conductelor de alimentare din amonte aferente producției gazelor naturale, operatorii piețelor centralizate de gaze naturale, operatorii de distribuție, operatorii de înmagazinare/stocare.

Structura participanților la piața de gaze naturale este prezentată mai jos:

- un operator al Sistemului Național de Transport – Transgaz SA ;
- 7 producători: Romgaz, OMV Petrom, Amromco Energy, Raffles Energy, Foraj Sonde, Stratum Energy și HUNT OIL Company; din care :
 - pondere Romgaz din total producție – 48,88%
 - pondere OMV Petrom din total producție – 46,08%
- 5 furnizori externi care aduc gaze naturale din surse externe în România: Engie Energy Management, Imex Oil, MET Internațional AG, Alpiq Energy SE și Wiew AG Elveția;
- 2 operatori de înmagazinare: Romgaz, Depomureș;
- 36 de operatori de distribuție - cei mai mari fiind Distrigaz Sud Rețele și E.ON Gaz Distribuție;
- 87 de furnizori activi prezenți pe piață
- 3 operatori ai piețelor centralizate
- Aproximativ 3,7 milioane clienți finali, din care 3,4 milioane clienți casnici reglementați

1. Funcționarea pieței concurențiale de gaze naturale

Pe piața concurențială, tranzacțiile comerciale cu gaze naturale se fac angro sau cu amănuntul, iar prețurile se formează pe baza cererii și a ofertei, ca rezultat al mecanismelor concurențiale.

Piața concurențială angro funcționează pe bază de:

- a) contracte bilaterale între operatorii economici din domeniul gazelor naturale;
- b) tranzacții pe piețe centralizate, administrate de către operatorul pieței de gaze naturale.
- c) alte tipuri de tranzacții sau contracte

2. Funcționarea pieței reglementate de gaze naturale

Piața reglementată de gaze naturale funcționează în principal pentru asigurarea alimentării cu gaze naturale a clienților casnici.

Activitățile aferente pieței reglementate cuprind:

- a) furnizarea gazelor naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru până la 30 iunie 2021 pentru clienții casnici;
- b) furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale;
- c) transportul gazelor naturale;
- d) transportul gazelor prin conductele de alimentare din amonte, conform prevederilor condițiilor de valabilitate a licenței;
- e) înmagazinarea subterană a gazelor naturale;
- f) stocarea gazelor naturale în conducta;
- g) distribuția gazelor naturale și a biogazului/biometanului;
- h) activitățile conexe desfășurate de către operatorii licențiați.
- i) activitățile aferente operării terminalului GNL.

Pentru activitățile aferente pieței reglementate, prețurile și tarifele se stabilesc pe baza metodologiilor aprobate și publicate de către ANRE.

Evoluția prețurilor de vânzare ale gazelor naturale practicate de către producătorii din România pentru clienții casnici:

A. Perioada 2012 – 31.03.2017

În iunie 2012 a fost aprobat, de către Guvernul României, Memorandumul privind *Calendarul de eliminare a prețurilor reglementate la gaze naturale.*

În iunie 2015 a fost aprobat memorandumul cu tema: *Calendar de liberalizare a prețului gazelor naturale din producția internă (prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele termice destinate consumului populației).*

Cele două memorandumuri, asumate de către Guvernul României, au stat la baza următoarelor hotărâri de guvern:

1. Hotărârea de Guvern nr. 22/2013;
2. Hotărârea de Guvern nr. 511/2014;
3. Hotărârea de Guvern nr. 816/2014, de modificare a anexei la Hotărârea de Guvern nr. 511/2014 privind stabilirea prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru piața reglementată de gaze naturale;
4. Hotărârea de Guvern nr. 488/2015;

Hotărârea de Guvern nr. 461/2016 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 488/2015 privind stabilirea prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației în perioada 1 iulie 2015-30 iunie 2021.

La data de 11 octombrie 2016, a fost aprobată Ordonanța de Urgență nr. 64/2016 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 181 alin. (5) din Lege, prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort, până la data de 31 martie 2017.

Prețul producției interne prin calendarele de liberalizare stabilite prin memorandumuri și hotărâri de Guvern a evoluat de la 45,71 lei/MWh la 1.02.2013 până la 60 lei/MWh la 31.03.2017.

B. Perioada 01.04.2017 - prezent :

Incepând cu 1 aprilie 2017 s-a liberalizat complet prețul de vânzare a gazelor naturale din producție internă, acesta stabilindu-se în cadrul pieței concurențiale prin contracte liber negociate cu furnizorii și clienții finali pe baza cererii și a ofertei.

Urmare a intrării în vigoare a prevederilor *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2016* pentru modificarea și completarea *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*:

- i) prețul de vânzare a gazelor naturale , atât pentru piața concurențială cât și pentru piața reglementată se bazează pe cererea și oferta pieței,
- ii) au fost instituite obligații pentru producătorii și furnizorii de gaze naturale de a tranzacționa în cadrul piețelor centralizate din România a unui anumit procent din cantitatea de gaze naturale comercializate, procent stabilit prin Hotărâre de Guvern.

Prețul mediu de vânzare al gazelor naturale de către producătorii interni pe piața centralizată în perioada aprilie 2017 – august 2018 a evoluat de la 70,93 lei la 77,72 lei.

Prețul mediu estimat de vânzare al gazelor naturale de către producătorii interni pe piața centralizată la 31.03.2019 va fi de 80,25 lei/MWh.

Prețul gazelor naturale din import este stabilit pe piața concurențială prin negociere liberă între importatori și furnizorii de gaze naturale din România.

Pretul mediu estimat de vânzare al gazelor naturale din import la 31.03.2019 va fi de 94,58 lei/MWh.

Prețul final la clienții casnici reglementați are următoarea structură:

- Cost unitar de gaze (CUG) ce reprezintă costurile estimate pentru acoperirea achiziției gazelor naturale, inclusiv serviciile aferente de înmagazinare și transport, destinate revânzării în cadrul activității de furnizare reglementată; achiziția de gaze naturale ca marfă se realizează de către furnizori pe o piață complet liberalizată, indiferent de sursă de proveniență a gazului: intern, import sau din depozit;
- Venitul unitar permis pentru desfășurarea

	<p>activității de furnizare reglementată a gazelor naturale;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tariful de distribuție stabilit pentru categoria respectivă de clienți; ➤ Delta CUG ce reprezintă componenta unitară de corecție pentru diferența dintre CUG stabilit de ANRE și costurile unitare efectiv realizate și recunoscute de către ANRE furnizorului care desfășoară activitate de furnizare reglementată. <p>Din structura prețului final pentru clienții casnici reglementați, elementul cu ponderea cea mai însemnată, de peste 65% o reprezintă costul gazelor naturale ca marfă. ANRE nu are atribuții în a interveni asupra nivelului prețurilor de vanzare a gazelor naturale de către producătorii autohtoni și din import.</p> <p>Din datele prezentate rezulta ca după liberalizarea completa a pretului de vanzare al gazelor naturale de la 1.04.2017 tendinta de crestere a fost continua si constanta, asistand in prezent la un procent de 29,5% iar pentru luna martie 2019 estimam un procent de 33,75%.</p>
2. Schimbări preconizate	Având în vedere situația de fapt și de drept prezentată, consideram ca se impune adoptarea unui act normativ în conformitate cu art. 4 al. 2 din Legea 21/1996 cu modificările și completările ulterioare, de instituirea unor forme corespunzătoare de control al prețurilor gazelor naturale practicate de către producătorii interni, până la data 30.06.2021.
3. Alte informații	Nu au fost identificate
<p>Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al actului normativ</p>	
Impact macro-economic	Prezentul act normativ are impact pozitiv prin stoparea creșterii necontrolate a prețurilor gazelor naturale din producția internă, generată de poziția dominantă a celor doi mari producători care au cota de piață, fiecare de peste 46% și împreună de 95%.
1 [^] 1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prezentul act normativ conferă un mediu concurențial adecvat pentru fiecare din cei 7 producători de gaze naturale din România
2. Impact asupra mediului de afaceri	Prezentul act normativ permite dezvoltarea industriilor autohtone bazate pe consumul de gaze naturale.

3. Impactul social	Prezentul act normativ are un impact pozitiv contribuind la mentinerea unui nivel de pret rezonabil si suportabil in special pentru consumatorii casnici.
4. Impact asupra mediului	Prezentul act normativ nu are impact în acest domeniu
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt,
pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

mii lei

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/ minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/ minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
7. Alte informații	Nu au fost identificate
<i>Secțiunea a 5-a</i> <i>Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare</i>	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ Compatibilitatea actului normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea actului normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul actului normativ	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultări organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care actul normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului in	Nu este cazul.

urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
<i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsuri de implementare</i>	
1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Având în vedere cele de mai sus, a fost inițiat prezentul proiect de hotărâre a Guvernului privind stabilirea prețului maxim de vânzare a gazelor naturale din producția internă.

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

Eugen Orlando TEODOROVICI

AVIZAT

MINISTRUL ECONOMIEI

Dănuț ANDRUȘCĂ

**PREȘEDINTELE CONSILIUL
CONCURENȚEI**

Bogdan-Marius CHIRIȚOIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Tudorel TOADER